

LÜGANUSE VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Kiviõli

18. detsember 2025 nr 12

Aidu ja Aidu-Liiva detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine

TMV Green OÜ (registrikood 16162236) esitas Lügänuše Vallavalitsusele 06.08.2025 detailplaneeringu (edaspidi DP) algatamise taotluse eesmärgiga rajada kuni kaheksast (8) tuulikust koosnev tuulepark, energiasalvesti ja neid teenindav taristu.

Aidu Veespordikeskus SA (registrikood 90010388) esitas Lügänuše Vallavalitsusele 15.08.2025 DP algatamise taotluse eesmärgiga rajada kuni kolm (3) tuulikut, päikesepark koguvõimsusega kuni 20 MW, väiketuulikute ala ja energiasalvesti.

Läbirääkimiste tulemusena jõuti otsusele esitada ühine DP algatamise taotlus, mis laekus Lügänuše Vallavalitsusele 24.09.2025, mille järel oli vaja taotlust täiendada ning lõplik DP algatamise taotlus laekus 06.10.2025. DP koostamise eesmärk on rajada kuni 11-st tuulikust koosnev tuulepark, päikesepark koguvõimsusega kuni 20 MW, väiketuulikud kogukõrgusega kuni 30 meetrit, energiasalvestid ja neid teenindav taristu. Kavandatavate tuulikute maksimaalseid võimsuseid täpsustati 08.12.2025 kirjaga, kus märgiti, et TMV Green OÜ soovib kavandada kuni 8 tuulegeneraatori rajamist (ühe tuulegeneraatori elektriline võimsus kuni 8 MW ja kogukõrgus kuni 280 meetrit maapinnast) ning energiasalvesti koguvõimsusega kuni 100 MW. Sihtasutus Aidu Veespordikeskus soovib kavandada kuni 3 tuulegeneraatorit (ühe tuulegeneraatori võimsus kuni 8 MW ja kogukõrgus kuni 300 meetrit), päikesepargi koguvõimsusega kuni 20 MW, väiketuulikute ala (tuulikute kõrgus kuni 30 meetrit) ning sobiva võimsusega salvesti.

Planeeringuala (lisa 1) asub Aidu ja Aidu-Liiva külades ning hõlmab Kivinõmme (44901:002:0219, sihtotstarve maatulundusmaa 100%), Uuepõllu (44901:002:0230, sihtotstarve maatulundusmaa 100%), Nõmme (44901:002:0266, sihtotstarve maatulundusmaa 100%), Põllu (44901:002:0283, sihtotstarve maatulundusmaa 100%), Terviseraja (43801:001:0081, sihtotstarve ärimaa 10%/ühiskondlike ehitiste maa 90%), Teesiilu (43801:001:0082, sihtotstarve transpordimaa 100%), Parkla (43801:001:0087, sihtotstarve transpordimaa 100%), Puhastuse (43801:001:0086, sihtotstarve jäätmeheidla maa 100%), Parkimisala (43801:001:0085, sihtotstarve transpordimaa 100%). Planeeringuala suurus on ligikaudu 364 ha.

Hetkel kehtiva üleriigilise planeeringu „Eesti 2030+“ kohaselt on suuremate maismaatuulikuparkide rajamiseks eriti palju võimalusi Ida-Virumaa vanadel kaevandusaladel, kus on rahuldav tuulepotentsiaal ning vähem sotsiaalseid vastuolusid ja looduskaitsepiiranguid.

Tuulepark on Vabariigi Valitsuse 26.06.2003 määruse nr 184 „Võrgueeskiri“ § 2 lõike 19 tähenduses mitmest elektrituulikust ning elektrituulikuid omavahel ja neid liitumispunktiga ühendavatest seadmetest, ehitistest ning rajatistest koosnev elektrijaam. Tuuleparkide arendamise vajaduse tingivad Euroopa Liidu poolt Euroopa kliimamäärusega seatud eesmärgid: vähendada süsihappegaasi heitkoguseid 2030. aastaks vähemalt 55% võrreldes 1990. aasta tasemega ja saavutada kliimanetraalsus 2050. aastaks. Eesti riiklikud kliimaeesmärgid on kokku lepitud pikaajalises arengustrateegias „Eesti 2035“ ning „Kliimapoliitika põhialustes aastani 2050“. Strateegias „Eesti 2035“ on seatud sihiks, et 2035. aastaks peab Eesti kasvuhoonegaaside koguheide vähenema (st heitkoguse arvutamisel arvestatakse ka süsiniku sidumist) 8 miljoni tonni CO₂ ekvivalendini ning 2050. aastaks peab Eesti saavutama kliimanetraalsuse. Kliimanetraalsuse saavutamine sajab keskpaigaks on sõnastatud ka kliimapoliitika põhialustes. Eesti on täiendavalt seadnud eesmärgiks, et 2030. aastaks tuleb katta kogu Eesti elektrivajadus taastuva energiaga. Ida-Viru maakonnaplaneeringuga 2030+ (kehtestatud 28.12.2016, täiendatud 08.02.2017) on kavandatud potentsiaalsed tuuleparkide rajamise alad. DP planeeringuala kattub enamuses ulatuses maakonnaplaneeringuga kavandatud potentsiaalse tuulepargi rajamise alaga. Maakonnaplaneeringu seletuskirja järgi toimub tuuleparkide rajamine nimetatud aladele läbi detailsema planeerimise (riigi või kohaliku omavalitsuse eriplaneering, kohaliku omavalitsuse üld-, teema või eriplaneering, detailplaneering) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 6 lõike 1 punkti 34 järgi on olulise keskkonnamõjuga tegevus selline tegevus, mille keskkonnamõju hindamise kohustus on määratud tegevuse aluseks oleva strateegilise planeerimisdokumendiga. KeHJS § 33 lõike 1 punkti 1 kohaselt tuleb keskkonnamõju strateegiline hindamine algatada, kui strateegiline planeerimisdokument koostatakse energeetika valdkonnas ja selle alusel kavandatakse käesoleva seaduse § 6 lõikes 1 nimetatud tegevust.

Planeeringualal kehtib Lüganuse valla üldplaneering (kehtestatud 29.05.2025), millega on määratud tuuleparkide rajamiseks sobilikud alad. Suurem osa tuulikute on kavandatud alale nr 24. Seega on tegemist üldplaneeringu kohase detailplaneeringuga.

Tulenevalt Lüganuse valla üldplaneeringust kehtib nõue, et paralleelselt üldplaneeringuga valitud tuulealadele detailplaneeringu koostamise algamisega tuleb koostada ka keskkonnamõju strateegilise hinnangu eelhindang, mis määrab uuringute vajaduse. Mõlemad huvitatud isikud tellisid keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) eelhindangu (lisa 2 ja 3) ettevõttelt LEMMA OÜ, et välja selgitada KSH-s läbiviidavate uuringute koostamise vajadus ning mõlemad KSH eelhindangud jõudsid järeldusele, et KSH-s tuleb läbi viia mitmeid uuringuid, sest linnustiku ja käsitiivaliste kohta ei ole antud piirkonnas piisavalt uuringuid tehtud, lähedal asub Natura ala, mida on vaja eraldi hinnata, mõju inimese heaolule ja tervisele ei ole võimalik ilma müra ja varjutuse uuringuteta hinnata. KSH eelhindangutest ilmneb, et KSH raames on vaja läbi viia linnustiku uuring, käsitiivaliste uuring, lähtuvalt linnsutiku uuringu tulemustest ka Natura hindamine, mürauuring, varjutuse hindamine, visuaalse mõju hindamine, arheoloogiatundliku ala uuring. Lisaks jõudsid mõlemad eelhindangud järeldusele, et detailplaneeringu menetlused oleks soovitatav kokku panna ning koostada ühine detailplaneering selleks, et hinnata koosmõjusid ja viia läbi ühiseid uuringuid.

DP koostamise vajadus tuleneb planeerimisseaduse (PlanS) § 125 lõike 1 punktist 4, mille alusel on DP koostamine nõutav olulise ruumilise mõjuga ehitise ehitamiseks, kui olulise ruumilise mõjuga ehitise asukoht on valitud üldplaneeringuga. Tuulepark, mis koosneb vähemalt 30 meetri kõrgustest tuulikuteist on Vabariigi Valitsuse 01.10.2015 määruse nr 102 „Olulise ruumilise mõjuga ehitiste nimekiri“ punkti 4 alusel olulise ruumilise mõjuga ehitise.

Arvestades eeltoodud asjaoludega ning võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 37, planeerimisseaduse § 124 lõiked 5, 7 ja 10, § 125 lõike 1 punkti 4, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lõike 1 punkti 34 ja § 33 lõike 1 punkti 1 ning Aidu Veespordikeskus SA ja TMV Green OÜ esitatud taotlusest, Lüganuse Vallavolikogu

o t s u s t a b:

1. Algatada Aidu ja Aidu-Liiva tuulepargi detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamine tuulepargi, päikesepargi, väiketuulikute, energiasalvestite ja nende toimimiseks vajaliku taristu kavandamiseks.
2. Kinnitada planeeringuala piirid ja suurus (ca 364 ha) vastavalt otsuse lisale 1.
3. Planeeringu koostamise algataja, vastuvõtja ja kehtestaja on Lüganuse Vallavolikogu, koostamise korraldaja on Lüganuse Vallavalitsus.
4. Volitada vallavanem sõlmima detailplaneeringu koostamisest huvitatud isikutega leping planeeringu koostamisega ja keskkonnamõju strateegilise hindamisega kaasnevate kulude tasumiseks.
5. Lüganuse Vallavalitsusel viia läbi vajalik hankemenetlus detailplaneeringu koostaja ja keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviija leidmiseks.
6. Detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamise algatamise otsusega saab tutvuda Lüganuse Vallavalitsuses aadressil Keskpuiestee 20, Kiviõli linn, Lüganuse vald tööpäevadel kell 9-15.
7. Lüganuse Vallavalitsusel teatada detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamise algatamisest ajalehes Põhjarannik, Lüganuse valla lehes, väljaandes Ametlikud Teadaanded ja Lüganuse valla veebilehel www.lyganuse.ee ning teavitada asjaomaseid asutusi ja isikuid.
8. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

Detailplaneeringu algatamine on menetlustoiming, millega ei teki huvitatud isikule õigustatud ootust, et Lüganuse Vallavolikogu detailplaneeringu vastu võtab või kehtestab.

Menetlustoimingud on vaidlustatavad koos haldusaktiga, milleks on planeeringu kehtestamise või kehtestamata jätmise otsus.

Lisa 1. Planeeringuala

Lisa 2. Aidu-Liiva tuulepargi DP KSH eelhindang

Lisa 3. Aidu küla tuule- ja päikesepargi DP KSH eelhindang

(allkirjastatud digitaalselt)

Mart Kivistik

vallavolikogu esimees